

LGBT komiteen

komiteen.dk – komiteen@komiteen.dk - CVR: 40636234

FSTB - Foreningen for Støtte til Transkønnede Børn

fstb.dk – fstb@fstb.dk – CVR: 37644013

8. maj 2021

Vedr. B 80 Forslag til folketingsbeslutning om, at regeringen pålægges ikke at indføre en ret til juridisk kønsskifte for børn

En række partier har fremsat beslutningsforslag om at forbyde regeringen at indføre juridisk kønsskifte for børn og unge under 18 år.

I forlængelse af førstebehandlingen ønsker vi at bemærke følgende:

Førstebehandlingen

Førstebehandlingen af beslutningsforslaget indeholdt adskillige eksempler på afsporing af debatten med vildledende indlæg, som f.eks. følgende udsagn fra beslutningsforslagets støtter:

- *Et barn ved ikke, hvad et cpr-nummer er*
Børn kender heller ikke folkeskoleloven, men de ved godt, hvad en skole er. Cpr-nummeret er den tekniske udmøntning af det juridiske køn. Konsekvenserne af at have et forkert juridisk køn kender barnet på smerteligste vis gennem ydmygende oplevelser i dagligdagen.
- *Et barn kan ikke købe et skrabelod eller en Panodil*
Men et barn må gerne hjælpes, hvis det har hovedpine eller mistrives pga. astma eller mobning. Beslutningsforslag B 80 vil fastholde børn og unge i mistrivsel.
- *At sige "man kan jo bare ændre tilbage igen" er et udtryk for ligegyldighed*
Det handler om, at bedre børns trivsel. Flere forsøger at afspore debatten ved at blande kønsbekræftende kirurgi og hormonbehandling ind i den, og dermed bringe irreversibilitet ind i billedet. Kun derfor fremfører modstandere af forslaget argumentet om at kunne ændre tilbage.

Det Etske Råds anbefalinger

Det undrer det os, at Folketinget har valgt at bede Det Etske Råd om en udtalelse. Loven om Det Etske Råd beskriver Rådets opgaver således: "Rådets virksomhedsområde er de etiske spørgsmål, der knytter sig til forskning i og anvendelse af bio- og genteknologier, der berører mennesker, natur, miljø og fødevarer. Rådets virksomhedsområde omfatter endvidere øvrige etiske spørgsmål, der knytter sig til sundhedsvæsenet og den biologisk-medicinske forskning vedrørende mennesket."

Juridisk kønsskifte er en administrativ ændring af det køn, der er registreret i folkeregistret, og kan altså på ingen måde tolkes ind under Etisk Råds arbejdsområde.

I anbefalingerne skriver Rådet blandt andet:

"Rådsmedlemmerne lægger endvidere vægt på, at en ændring af juridisk køn ville kunne omgøres. Sammenlignet med irreversibel kønskorrigerende behandling udgør en ændring af det juridiske køn en mulighed for at afprøve og gøre sig erfaringer med et socialt kønsskifte."

Det er tilfredsstillende, at der er en klar forståelse af, at et juridisk kønsskifte er en administrativ procedure, der kan gøres om. Til gengæld er det symptomatisk, at Rådet mener, at det er det juridiske kønsskifte, der vil give transbørnene mulighed for at afprøve og gøre sig erfaringer med socialt kønsskifte.

Børnene har for længst foretaget det sociale kønsskifte: De lever som det køn, de føler sig som og udtrykker det for dem korrekte køn. Der er ingen af de ting, der kræver nogen form for myndighedsinddragelse. Her er det blot afgørende, at barnet/den unge anerkendes og bakkes op af sine forældre og sine omgivelser. Et juridisk kønsskifte i form af et nyt CPR-nummer er at sammenligne med

et navneskift der allerede er muligt for børn og unge uden aldersgrænse med navnelovens §13 stk. 3. En mulighed mange transkønnede børn og unge er glade for at have uden det har givet anledning til problemer eller misbrug af lovgivningen.

Erfaringer fra udlandet¹ viser, at muligheden for at ændre markering af køn i offentlige registre har en positiv effekt på transpersoners mentale sundhed. Derfor støttes det af sundhedsfaglige eksperter at give mulighed for at ændre markeringen af køn i CPR-registret for børn og unge uden aldersgrænse. Med erfaring fra udlandet og fra voksenområdet lader bekymringen om forvirring blandt ikke-transpersoner om deres kønsidentitet at være ubegrundet. Det er vores erfaring, at der hverken i Norge, USA, Australien, Canada, Schweiz, Malta, Argentina, Island, Sverige eller andre steder, hvor børn og unge har mulighed for at ændre deres markering af køn i offentlige registre², ses andet end positive resultater i forhold til børn og unges trivsel og evne til at fokusere på deres ungdomsliv og skolegang. Voksnes mulighed for at ændre CPR-nummer har ikke medført ulempe for nogen, og bekymringen om misbrug af ordningen til blufærdighedskrænkelser har vist sig ubegrundet.

Børnene har ikke brug for at gøre sig abstrakte refleksioner over konsekvenserne af juridisk kønsskifte, for de lever med dem hver dag:

- Mange børn og unge fortæller om ydmygende situationer i forbindelse med læge- og tandlægebesøg. Også i tilfælde hvor forældrene på forhånd havde taget kontakt og forklaret sammenhængen. Det kan være en lægesekretær, der ikke er orienteret på forhånd, eller når barnet bliver råbt op i venteværelset med sit gamle navn.
- Der er også eksempler på skadestuer, der har afvist at behandle børn, da de ikke tror på, at sundhedskortet er barnets eget.
- I skoletandplejen begynder børnene fra de helt små klasser selv at gå til rutinebesøg og har nogle gange oplevet at skulle forklare sig overfor en klinikassistent, at den er god nok, at det er det rigtige barn, der er mødt op.
- I forhold til paskontrollen hjælper det ikke at ringe i forvejen. Der er eksempler på børn, der "for en sikkerheds skyld" bliver separeret fra deres forældre i halve og hele timer, mens forældrene bliver afhørt, fordi man frygter, at der er tale om en voksen, der vil bringe et fremmed barn ud af landet på falsk ID.
- Den helt store spiller i børnenes hverdag er skolerne, der gerne skal udgøre et trygt læringsrum. Det bliver dog vanskeligt for børnene at koncentrere sig om undervisningen, når de skal forsvare deres kønsidentitet over for andre børn og over for voksne. I AULA, der afløser Forældreintra, inddeler man stadig klasserne i drenge og piger på baggrund af skoleadministrationssystemets udtræk fra CPR-registret. Dette sker som en service til lærere og forældre, når man skal lave kønsopdelte aktiviteter – både af faglig og social karakter – og det fører til skolevægning og mistro i skolen for mange børn og unge, når brugerne af systemet ikke forstår at korrigere for CPR-registrets fejlagtige registrering af barnets identitet.
- På trods af den store grad af digitalisering og selvhjælp på bibliotekerne, kan der stadig være situationer, hvor man har behov for at interagere med en bibliotekar. De fleste af dem er søde og rare mennesker, men børn, der lider af voldsom angst og lede ved egen krop, fortæller, at bare frygten om at blive outet med inkvisitoriske spørgsmål er invaliderende.

¹ Intervenable factors associated with suicide risk in transgender persons: a respondent driven sampling study in Ontario, Canada, Bauer et al., BMC Public Health (2015)

<https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-015-1867-2>

Examining Associations Between State-Level Transgender Policies and Transgender Health, Du Bois et al., Transgend Health. (2018) <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6308272/>

² Trans Legal Mapping Report 2019: Recognition before the law, Chiam et al., ILGA World (2020)

https://ilga.org/downloads/ILGA_World_Trans_Legal_Mapping_Report_2019_EN.pdf

Dette er dagligdagen for transbørn og -unge. Når Det Ethiske Råd mener, at det juridiske kønsskifte er en mulighed for at afprøve og gøre sig erfaringer med socialt kønsskifte, så viser det tydeligt, at Rådet ikke har konkret viden om transbørn og -unge og om deres liv, og det er vores klare opfattelse, at Rådets udtalelse ikke bidrager til oplysning i debatten, men snarere skaber yderligere skævvridning. Rådets forskellige forslag om aldersgrænser er ubegrundede og synes snarere at skulle afhjælpe rådsmedlemmernes usikkerhed end at skulle hjælpe børnene.

Den britiske retssag

Henrik Dahl (LA) benyttede det meste af sin taletid på at diskutere emner, der intet har at gøre med det, B 80 handler om, som jo er juridisk kønsskifte. Således talte Henrik Dahl meget om forskellige former for medicinsk behandling. Han lagde endvidere betydelig vægt på en britisk dom, som et argument for beslutningsforslaget.

Vi vil fremføre nogle bemærkninger til denne dom.

Dommen³ handler ikke om juridisk kønsskifte, men derimod om informeret samtykke. Sagen handler om en person, som har fået kønsbekræftende behandlinger i det britiske sundhedsvæsen, men som siden har fortrudt. Det er væsentligt at bemærke, at sagen ikke handler om fejlbehandling, det er ikke den udførte behandling, der er genstand for retssagen. Sagen handler derimod om, hvorvidt det er muligt for et barn at give et informeret samtykke. Dommen når frem til, at det er højst usandsynligt, at et barn på 13 eller derunder kan være kompetent til at give samtykke til behandling med hormonblokker. En efterfølgende dom⁴ når frem til, at forældre derimod godt kan samtykke til behandlingen på vegne af sit barn. Med andre ord: De to domme efterlader Storbritannien i en situation meget lig med Danmarks – nemlig, at børn kan behandles, når forældrene samtykker på barnets vegne.

De britiske domme er således fuldstændig irrelevante i forhold til en debat om juridisk kønsskifte, ligesom de er irrelevante i forhold til medicinsk behandling i Danmark, da de fører frem til en situation, som er meget lig den, der gælder i Danmark i dag.

LGBT-rettigheder er ikke en ideologi – det er benægtelsen af dem derimod

LGBT-rettighedsorganisationer blev under førstebehandlingen skældt ud for at være ekstremistiske. Vi finder det sandelig ikke ekstremistisk at mene, at børn, der mistrives, skal hjælpes. Det er derimod ekstremistisk at ville forhindre børn og unge under 18 år i at få adgang til en rent administrativ procedure, som helt konkret hjælper dem i deres dagligdag. Det er stærkt problematisk at argumentere imod disse børn og unges ve og vel ved at negligere og tilsidesætte deres problemer; ved at stemple dem med et køn, de ikke føler sig som og ikke udtrykker; ved at afvise at lytte til dem; ved at forbyde dem sammen med deres forældre at træffe valg om deres vanskelige livssituation og forbedringen af denne; ved at tage dem som gidsler i en ideologisk debat; og sågar udtrykke ønske om at udstille dem som politisk skydeskive i forbindelse med et folketingsvalg.

Vi synes, at børn skal have lov til at være børn. Giv transbørnene barndommen tilbage med tryghed og anerkendelse. Disse børn udgør under alle omstændigheder en udsat gruppe, men mange helt unødvendige problemer kan imødegås ved adgang til at ændre deres cpr-nummer.

Vi henstiller derfor, at der stemmes nej til beslutningsforslag B 80.

LGBT komiteen

Tina Thranesen
Søren Laursen

FSTB

Marie Elisabeth Lind-Thomsen
Helge Sune Nymand

³ <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2020/12/Bell-v-Tavistock-Judgment.pdf>, Tina Thranesens oversættelse af dommen, <http://www.transviden.dk/engelsk-dom-samtykke-2020/>, og domsreferatet, <http://www.transviden.dk/resume-samtykke-engelsk-20201201/>

⁴ <https://www.judiciary.uk/judgments/ac-v-cd-and-ors/>